

УДК 656.96

**ВПЛИВ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНИХ ОРГАНІВ
НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ***В.А. Ткаченко, доцент, І.В. Янчук, магістрант, Т.В. Карпенко, магістрант
Національний транспортний університет*

В умовах ринкової економіки взаємовідносини між митними органами та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) досить активно розвиваються та ускладнюються. Це потребує істотної перебудови митної служби і розвитку між суб'єктами і митними органами рівноправного партнерства у ЗЕД. Як установи, що надають послуги учасникам ЗЕД в сфері регулювання зовнішньоторговельної діяльності, митні органи сприяють товарообмінним процесам, надають інформаційно-консультаційні послуги, зберігання товарів і ряд інших послуг. Таким чином, митна діяльність є процесом, що включає в себе дії оперативного, управлінського, економіко-правового та господарсько-розпорядчого характеру з метою забезпечення інтересів держави і громадян, а також виконання поставлених перед митницею завдань.

Даний вид діяльність, як і будь-який інший, характеризується витратами трудових, матеріальних ресурсів і часу. З огляду на особливий характер нормативно-правової бази митної служби, вона має свою специфіку. Перш за все, така відмінність викликана тим, що при вирішенні митних питань часто виникає інформаційна невизначеність з цілого ряду аспектів діяльності, конфліктність інтересів окремих учасників ЗЕД, що часто ускладнюється відсутністю відповідних умов діяльності митних органів через недостатність виділених для цього бюджетних коштів. У зв'язку з цим управління процесом матеріально-фінансового забезпечення діяльності митних органів набуває складний, багатофакторний характер.

Слід зазначити, що в науковому плані постановка питання про розвиток ЗЕД, як про співвідношення інтересів сторін і можливостей для їх ефективної взаємодії, поки не отримала належного висвітлення в наукових роботах з митної справи, хоча по суті не тільки не суперечить функціям та завданням митниці, а й впливає з них. Як показує практика митної служби, саме недостатність матеріальних умов для повноцінного надання послуг з митного оформлення і митного контролю негативно позначається на інтересах держави, учасників ЗЕД і самої митниці.

В даний час митні органи використовують службові приміщення, склади, засоби зв'язку, обробки інформації та інші матеріально-технічні засоби, що в сукупності формують митну інфраструктуру. Але, як правило, ці об'єкти недостатньо пристосовані для митної обробки вантажів і не відповідають основним вимогам митного контролю. Низький рівень технічної і технологічної оснащеності складів, незабезпеченість функціональними засобами зберігання вантажів під митним контролем різко знижують рівень і якість обслуговування учасників ЗЕД. Така ситуація багато в чому залежить від того, що в даний час відсутні досить обґрунтовані методи ефективного управління інфраструктурним потенціалом митниці, що дозволяють забезпечити якісну і результативну діяльність її основних підрозділів. Відсутність таких методик значною мірою впливає на якість і ефективність матеріально-фінансового постачання і знижує економічні та правоохоронні показники діяльності митниці. Саме поняття інфраструктурний потенціал не має ні чітких показників, ні критеріїв якості.

Для забезпечення високої результативності діяльності митниці необхідно, перш за все, розробити систему показників результативності інфраструктурного забезпечення, методи їх розрахунку, періодичність визначення кількісних значень. Такі показники повинні формуватися на державному рівні, як єдиної системи управління. Система показників результативності інфраструктурного забезпечення повинна відображати наступні вимоги, що пред'являються до діяльності митниці: забезпечення національної, економічної безпеки; задоволення інтересів громадян, як учасників ЗЕД. Крім того, існуючі методи управління інфраструктурним потенціалом митниці мають обмежений характер, оскільки вони не дозволяють розглядати це управління, як комплексний процес.